

VALÈNCIA, 1 - CADIS, 0

L' hora de l' adéu

En un partit llarg, avorrit, de segona divisió, amb algun esclat d'eufòria d'extrema dreta, el València iniciava, de fet, el seu camí per aquesta categoria.

Josep Orts

Diumenge, 20 d'abril, el València C. de F. jugà el darrer partit de lliga de primera divisió. Cinquantacinc anys en la categoria superior del futbol estatal s'escolaren al pou de la categoria inferior. L'esperança de quinze dies en arrere, quan els blancs enfonsaven l'Hèrcules, en guanyar-li a Mestalla, acabà al Nou Camp enfront del Barcelona, on el València perdia per 3 a 0. L'empat entre els andalusos del Cadis i el Betis sevillà, l'acabà de sentenciar. No hi hagué miracle d'última hora.

I, per tancar la temporada, València i Cadis jugaren, a Mestalla, un

partit d'autèntica segona divisió. Llarg com una madeixeta de fil barat, avorrit com un soterrar de tercera. El gol de Roberto, a boca de canó, en una perfecta deixada arrere, de cap, de Sánchez Torres, fou l'únic interès d'un partit de comiat.

La setmana semblava preparar un encontre calent. Però no fou així. L'afició valencianista, amargada i indiferent davant la pèrdua de categoria, es limità a calfar els seients de l'estadi.

Diumenge anterior, quan, després de l'empat andalús, es confirmà el descens valencià, el fet fou aplaudit a Castelló, a Alacant i a València, al camp del Llevant. Tota una manifestació de la manca d'arrelament de

JORDI VICENT

Ultres joves i grades buides: recital València, C. F.

l'equip de la capital en el seu mateix país. Els granotes del Llevant, al Cabanyal i al Grau, al seu espai territorial, organitzaven un simulacre de soterrar amb un taüt blanc, per commemorar l'efemèride. El vi i el xampany, a pila.

Anys arrere, quan descendí el Llevant, alguns seguidors blancs havien inserit una esquila mortuòria en la premsa valenciana en celebració macabra de l'esdeveniment. La tempora-

La cassola

Toni Mollà

Ja fa molts anys, mon pare, després de tot un món de prec, consentí a dur-me, per primera vegada, a Mestalla. Em vaig quedar bocabadat. L'emoció féu, ho puc recordar encara, que fins i tot em tremolassen les cames i que em vinguessen ganes de pixar. Davant el sentiment a penes contingut, mon pare, espectador ocasional de camps d'esport, amollà en veu alta: açò no és un camp de futbol, és una cassola; uns l'omplin i altres la buiden. No li vaig traure l'entrellat.

Vaig fer-me assidu concurrent de la cassola fins que, al cap d'uns anys, vaig deixar d'acudir-hi. Com tants d'altres. Els meus sentiments futbolístics començaven a sofrir un procés esquizofrènic. Tant m'emocionava el València com el Llevant —i, en acabant, el Barcelona i l'Atlètic de Bilbao i la Reial Societat. Quasi podia dir que no tenia equip, com els valencians no teníem nació. Els meus amics, merengues declarats, m'acusaven de granota; i, a mi, em continuaven fotent els gols que li feien al València. Jo, per defensar-me, els deia xotos.

De més majoret, després d'haver-me empassat els retrets de Joan Fuster a una burgesia que no havia estat la que, a ell, li hauria agradat, i també, encara com, les aportacions de l'escola sociològica valenciana, torní a Mestalla.

Era l'època en què el País Valencià bullia amb saba jove i la ciutat que havia de fer-ne de capital s'autoenganyava fent de la seua funció un privilegi, fins a esdevenir un chef lieu d'una contrada que no anava més enllà del Palància i el Xúquer, a tot estirar.

El meu retorn a Mestalla no em produí cap adhesió emotiva. Els espectacles que hi vaig contemplar em provocaven ganes de vomitar. Els diferents llogaters de la llotja presidencial de la cassola, representants de la dreta més immobillista del país, convertien l'estadi en una estampa

perfecta del seu projecte polític i nacional. L'Espanya més negra i l'anticatalanisme més agressiu.

Un equip de fanfarrons que feien la temporada guanyant el Barcelona, amb Attard de convidat especial a la llotja. Panxacontents i localistes, alimentaven la irracionalitat del prejudici anticatalà. I, a Mestalla, camp de croada, es repartien pamflets anticatalanistes i feixistes, amb motiu de la visita dels de les Rambles.

Era l'equip del feixisme més declarat dels coents valencians dels 60 i 70, afanyosos d'oblidar el seu origen, que buscaven la promoció social i el prestigi a colp de talonar. Un procés emulatiu d'una burgesia, la catalana, que ells odiaven precisament perquè no li arribaven ni a la sola de l'espardenya. ¿Qui representaven?

¿Més que un club? Ni tant sols això, ni tant sols un club de futbol. Una falla de tercera categoria, en paraules de Ferran Torrent, atapeïda de ninots en la directiva, que han empaperat la seua social del club amb lletres impagades.

Un València C.F. tacat, que en les hores baixes apel·lava a la valenciania, amb rifes de cotxe de senyoret inclo-ses. Uns directius que han arribat a provocar un canvi d'hàbits en les graderies de Mestalla: abans s'hi aplaudia el Barça i l'Atlètic i ara s'hi aplaudeixen els triums del Real Madrid.

Ni l'orgull d'un equip nacional, ni l'orgull d'un gran equip. Fracàs damunt fracàs. Ni títols internacionals, ni símbol comunitari.

I, tal com era de preveure, hi arribà el crac, la fallida inevitable de l'economia i dels gols que l'havien amagada. A la segona divisió, com el país que no han deixat construir. Només mirant-se el melic. Amb entrenadors fàcils de sacrificar i d'esquenes al país: una cova de nostàlgics dels quaranta anys de guerra.

Cal un replantejament total del club: organitzatiu, finançer i esportiu. Cal un equip de segona per retornar a la primera. Amb garanties. És l'hora d'ajustar els pressupostos i d'armar un equip. Un equip valencià, que reba aplaudiments i no crits. A Alacant, i a Figueres.

Mentre tot això arriba, que escrigué el poeta, a mi, em continuaran fotent els gols que ens faran els equips contraris de segona. Mon pare és un savi, però la cassola encara em ve de gust. □

da 81-82, quan els granotes baixaven a 2 B, la lliga professional decretà que els clubs que no afrontassen els deutes perdrien una categoria. El Llevant s'abocà a tercera. L'afició llewantinista no ho ha oblidat. Els castellonencs, per la seua banda, amenacen, si el Castelló puja a primera, a retolar l'eixida nord de la ciutat de València: A 65 km., futbol de primera.

Durant la setmana anterior al partit, la premsa valenciana havia especulat que el València denunciaria la

martingala de l'empat andalús. S'imposà el seny i sembla que no es portarà avant. El ridícul, si intentava desviar l'atenció del mals endèmics del València com a institució actual, seria massa gros. El naufragi, se l'han guanyat amb la suor del front.

Diumenge, abans de començar el partit, per la megafonia de Mestalla es fa la següent lectura: «*Por la presente nota, se hace publico agradecimiento a los socios, simpatizantes i público en general por su total apoyo al Valencia y se reconoce que son to-*

talmente ajenos a la perdida de categoría. Valencia C. de F. ¡Fuera cas!

Quan el València ix al terreny de joc, és rebut amb uns protocolaris xiulets i crits —els justetets—, sobretot dirigits a la llotja presidencial, més que no als jugadors o a l'entrenador. Una banda de música amenitza el partit, i un aficionat, disfressat de bisbe blanc, intenta passejar una corona fúnebre pel rectangle de joc. La comitiva, però, no és autoritzada.

Del partit, no cal parlar-ne. Fluix és un adjectiu benèvol per a qualificar-

lo. Simplement, penós. Futbol de pati d'escola de ciutat. Només amb l'expulsió del gadità Benito, el València aconseguí d'imposar-se i de fer el gol que li donaria la inútil victòria.

Una vegada acabat, els fills ideològics de l'actual València protagonitzaren una incompreensible manifestació de festa. Eren un parell de centenars de xiquets entre els dotze i els divuit anys: la *Penya ultra-sur*, com la dels madrilenys del Real Madrid. Amb banderes espanyoles a manta, senyeres amb franja blava i alguna que altra creu gamada. Histèrics, com si haguessen guanyat alguna final de la Copa d'Europa, cridaven València, València, València. Durant el partit, ja s'havien clavats amb el públic, especialment amb un xiquet que, graderies amunt, portava una senyera sense afegitó. En acabant, a les portes de l'estadi, tallant el trànsit, en els mateixos nassos de les FOP, buscaven fantasmagòrics enemics: *al rebote, al rebote, catalán el que no bote. Ea, ea, ea, el Levante a tercera.*

Tot un recital. El València a segona divisió i, ells, amb cos de rei, acaçant fantasmes. Ja ho diu l'adagi: De pare músic, fill ballador. □

APOTEOSI BLAU-GRANA

Una de mestres

La nit màgica al Nou Camp. Remuntar tres gols en contra i la final, a les envistes. La final d'un fatigós camí pels estadis europeus. A Sevilla.

T. M.

Era la mitjanit de dimecres 16 al dijous 17 d'abril. Més de cent mil espectadors en directe, i més de cent milions de telespectadors, gràcies a l'oportuna connexió de TV3, n'èrem testimonis. Quan el tot terreny Víctor s'acarrerà cap al punt de penal, teníem el cor en un puny. Víctor, seré, ferm, infal·libre —punt de mira de tothom— descarregà un tir sec, fort com una morterada, en el penal decisiu; i féu barraca. Les xarxes de Werneesson, porter suec i mestre d'escola com el migcampista del Barcelona, tremolaren de goig. Era el passaport a Sevilla. La Copa d'Europa era, a la fi, a tocar de mans.

Victor Munoz, estampà la pinzellada final, l'acabat, d'un fatigós camí

pels estadis europeus. L'Sparta de Praga (2-0 i 0-1), Porto (2-0 i 1-3) i la Juventus de la Fiat (1-0 i 1-1) hi havien estat els obstacles. En les semifinals, el Goteborg suec, un equip conformat amb jugadors semiprofessionalitzats, ho havia posat, però, tot ben difícil.

Nord enllà, on diuen que la gent és alta, bella i rossa, amb pluges, neu i temperatures sota zero, els *morenos* del Barça s'agenollaren davant el joc ofensiu dels suecs. El resultat de 3-0 semblava impossible de remuntar. A Barcelona, però, en una nit màgica —com l'han batejada la TV3 i el diari *Avui*— s'esdevingué el desitjat miracle. El més important títol futbolístic europeu, la Copa d'Europa de campions de lliga, era massa a prop per deixar-la escapar-se'n. Hi calgué tot: la deessa de la fortuna, els pals, còm-

La fira dels llibres

SORIANO
LIBRERIA

Literatura - Llibres tècnics
Còmics - Literatura infantil - Premsa
Revistes tècniques
CASETA A LA FIRA N°53

G. V. Ferran el Catòlic, 60. Tel. 331 41 46. València-8
Xàtiva, 15. Tel. 351 03 78. València-2

LLIBRERIA
TRES I QUATRE

Pérez Bayer, 11. Tel. 352 91 10. 46002-València

CASETA A LA FIRA N°31

GRAMA
LIBRERIA

FORN DELS APÒSTOLS, 1 (Plaça de la Verge)
331 21 04 VALENCIA

FUTURAMA

CASETA A LA FIRA N°31

PL. DE L'ESCOLA PIA 11 46100 VALENCIA
LIBRERIA ESPECIALIZADA
EN CÒMICS I IL·LUSTRACIÓ
DISENY I REPRODUCCIÓ